هاراقنىڭ هاراملىقى تۇغرىسىدا ئايەت چۈشتى، ئۇ بەش نەرسىدىن ياسىلىدۇ: ئۈزۈم، خورما، ھەسەل، بۇغداي، ئارپا

ئابدۇللاھ ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بايان قىلىپ مۇنداق دېگەن: ئۆمەر رەسۇلۇللاھنىڭ مۇنبىرى ئۈستىدە تۇرۇپ: ئى خالايىق مەقسەتكە كەلسەك، هاراقنىڭ هاراملىقى تۇغرىسىدا ئايەت نازىل بولغان، ئۇ: ئۈزۈم، خورما، ھەسەل، بۇغداي، ئارپا قاتارلىق بەش نەرسىدىن ياسىلىدۇ. هاراق ئەقلىنى پەردىلەيدىغان نەرسىدۇر. ئۈچ نەرسىدە رەسۇلۇللاھنىڭ بىزگە ۋەسىيەت قىلىشىنى ئارزۇ قىلاتتىم: چوڭ دادىنىڭ مىراسى، پەرزەنتنى ياكى ئاتا-ئانىسى يوق كىشىنىڭ مىراسى، جازانىنىڭ تۈرلىرى ھەققىدە

[سەھىھ(بەش شەرت تولۇق بولغادا ھەدىس سەھىھ بولىدۇ)] [ھەدىسنى بۇخارى ۋە مۇسلىم بىرەك قوبۇل قىلغان]

ئۆمەر ئىبنى خەتتاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رەسۇلۇللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ مەسجىدىدە ۋە مۇنبىردە خۇتبە سۆزلەپ تۇۋەندىكىلەرنى قارار قىلغان. ئەقلىنى ياپقان ۋە توسقان ھەرقانداق نەرسە هاراقتۇر، هاراق بولۇش ئۈچۈن ئۈزۈمدىن ياسىلىشى شەرت ئەمەس، مەس قىلىدىغان ئىچىملىكنىڭ ھەر قانداقى هارامدۇر، مەيلى ئۇ خورمىدىن ياكى ھەسەل، بۇغدايدىن ياسالغان بولسۇن، ھەممىسى هاراق. ئۆمەر بۇ خۇتبىدە يەنە مۇنداق دېگەن: چۈشىنىش قېيىن بولغان ئۈچ مەسىلە بار، كاشكى رەسۇلۇللاھ بىزگە ھۆكمىنى دەپ بەرگەن بولسا، ئۇممەت شۇنىڭ بىلەن توختىغان بولسا ياخشى بولاتتى. ئۇلار: چوڭ دادىنىڭ مىراسى، ئاتا-ئانىسى، پەرزەنتنى يوق كىشىنىڭ مىراسى، جازانىغا ئالاقىدار بەزى ئەھكاملار، بۇنداق دېگەنلىك رەسۇلۇللاھ بۇ ئەھكاملارنى بايان قىلمىدى دېمەكچى ئەمەس، رەسۇلۇللاھ پەيغەمبەرلىك ۋەزىپىسىنى تولۇق ئادا قىلدى، بۇرچىنى تولۇق يەتكۈزدى، بۇنىڭدىنمۇ نازۇك ئىنچىكە مەسىلىلەرنى بايان قىلغان، لېكىن ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بۇ مەسىلىلەر توغرىسىدا كىشىلەر تالاش-تارتىش قىلمىغۇدەك رەسۇلۇللاھتىن ئېنىق بىر ھۆكۈمنىڭ بولىشىنى ئارزۇ قىلغان ئىدى

http://www.sunnah.global/hadeeth/ug/show/2954